

Ons engagement voor een duurzaam beheer van roggengbestanden in het Engels Kanaal en in de Noordzee

SUMARiS Nieuwsbrief no.3

Waarom het SUMARiS project?

Kelig Mahé, Coordinator van het Nationaal Centrum voor Sclerochronologie, [IFREMER](#) Boulogne-sur-Mer:

"Ons centrum in Boulogne-sur-Mer is gespecialiseerd in leeftijdsbepalingen van zeedieren op basis van verbeende structuren. Doorgaans richten wij ons op de leeftijd van vissen, en daarvoor onderzoeken we otolieten oftewel gehoorsteentjes. Die leeftijdsbepalingen laten toe om meer inzicht te krijgen in de levenscyclus van vissoorten en vispopulaties, en om die dan ook beter te beheren.

De start van het SUMARiS project was een uitdaging voor ons instituut, want nu moeten we de leeftijd van kraakbeenvissen kunnen 'aflezen', en die hebben geen verbeende structuren. Daarom richten we ons nu op groeistrukturen in wervels.

*Aangezien die analyse nieuw is voor ons bouwen we het protocol op van nul, gaande van het uitsnijden van de wervels tot bewerking, tot het interpreteren van de groeistrukturen. De belangrijkste soort binnen dit onderzoek is de stekelrog (*Raja clavata*).*

Wijzelf en onze [Vlaamse partner ILVO](#) zullen onze internationaal erkende expertise inzetten om leeftijdsbepalingen van stekelroggen effectief te gaan implementeren. De ontwikkelde methode zal voorgesteld worden aan verschillende werkgroepen van [ICES, de International Council for the](#)

Exploration of the Sea, die betrokken zijn bij onderzoek de biologie en het bestandsbeheer van kraakbeenvissen.

Wij streven naar een internationale erkenning van deze methode als standaard binnen het onderzoeksdomein. Toepassing van de methode moet dan toelaten om een leeftijd/lengte sleutel op te stellen voor stekelrog in het Engels Kanaal en de Noordzee.”

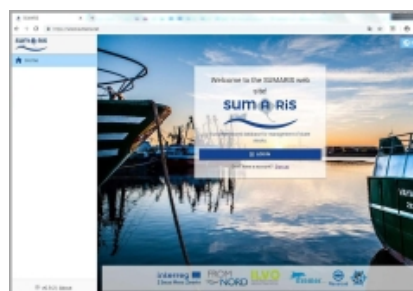
Wat gebeurt er binnen SUMARis?

Eén van de doelstellingen van het project is om kennis te verzamelen in functie van een specifieke, grensoverschrijdende beheerstrategie voor roggen in de Noordzee en het Engels Kanaal. Om die beheerstrategie te realiseren ontwikkelen we 2 beleidsondersteunende werkinstrumenten: een gezamenlijke en complete databank van roggenbestanden, en een atlas van de verspreiding van roggen.

De databank

In 2018 ontwikkelde FROM Nord een databank aan de hand van technische specificaties door wetenschappers en door beroepsgroeperingen van Belgische, Franse en Britse vissers.

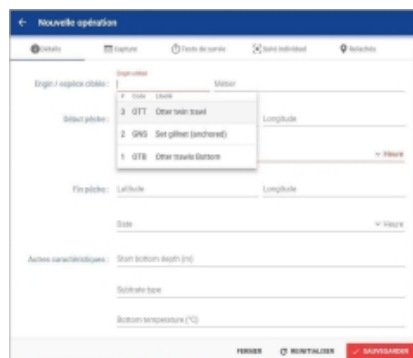
Dit is de eerste complete en grensoverschrijdende databank over de visserij op roggen.

De databank omvat:

- Informatie over samengevoegde historische visserijgegevens van de drie landen (2000 – 2017)
- Data van zeereizen (ruimtelijke verspreiding van soorten in het Engels Kanaal en de Noordzee, lengte, geslacht, vistuig, enz.)
- Resultaten van overlevingsproeven (RAMP methode) en opvolging van individuen in het lab.

Aan het eind van het project zullen al deze gegevens downloadbaar zijn, weliswaar anoniem en samengevoegd per viswijze.

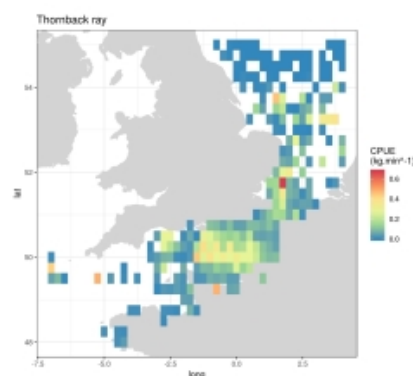

Atlas van de verspreiding van roggensoorten

In December 2018, **IFREMER** launched the Atlas of the distribution of rays and skates in the Channel and Southern North Sea.

The atlas presents the catch data per effort unit and provides monthly abundance maps. The focus is on wild distributed species, such as: **Thornback ray**, **Spotted ray**, **Cuckoo ray**, **Blonde ray**, **Small-eyed ray** and **Undulate ray**.

De atlas geeft de vangstgegevens weer per eenheid van inspanning, en toont abundantiekaarten per maand. De atlas richt zich op wild verbreide soorten zoals de **stekelrog**, **blonde rog**, **gevekte rog**, **kleinoogrog**, **koekoeksrog** en **golfrog**. In 2019 wordt de atlas online beschikbaar gemaakt, met vrije toegang en mogelijkheid tot data-extractie.

De atlas en databank samen zullen de basis vormen voor voorstellen met betrekking tot grensoverschrijdende beheersmaatregelen.

Wist je dat?

... er in het Engels Kanaal en de Noordzee tussen de **10 en 20 soorten** roggen kunnen aangetroffen worden?

... dat het uitzicht en de biologie van deze soorten zeer gelijkaardig zijn (lichaamsvorm, skelet, dieet...), maar dat de soorten zich van elkaar onderscheiden door specifieke eigenschappen?

... dat er zes soorten zijn die vaker worden aangeland dan anderen, nl. de stekelrog, de gevlekte rog, de blonde rog, de koekoeksrog, de kleinoogrog en de golfrog?

Om tot een duurzame visserij op roggen te komen en om correcte aanlandingsgegevens te compileren is het essentieel dat zowel vissers als andere belanghebbenden weten hoe ze roggen correct kunnen identificeren.

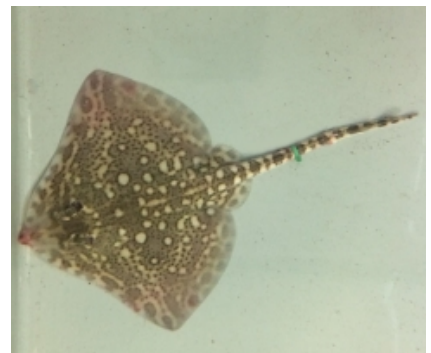
Maar hoe maak je het onderscheid?

stekelrog

Raja clavata

FAO code : RJC

De stekelrog dankt zijn naam aan de grote stekels op zijn rug. De soort heeft een ruwe huid en zwart-wit gestreepte banden op de staart. Opgelet: de kleuren en patronen kunnen sterk variëren. Deze soort is één van de sterkst beviste roggen in het Engels Kanaal en de Noordzee, en is te vinden in de meeste viswinkels.

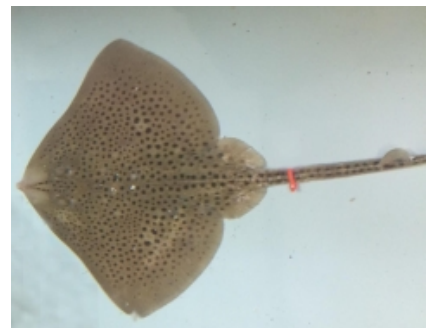

Gevlekte rog

Raja montagui

FAO code : RJM

Deze soort is bedekt met kleine donkere vlekjes. In tegenstelling tot bij de blonde rog reiken de vlekjes niet tot aan de vleugelranden. In het midden van de borstvinnen zijn vaak oogvlekken te zien. Zoals bij de meeste roggensorten, heeft ook deze soort een middenlijn van 20 à 30 stekels, maar deze soort heeft een gladde huid.

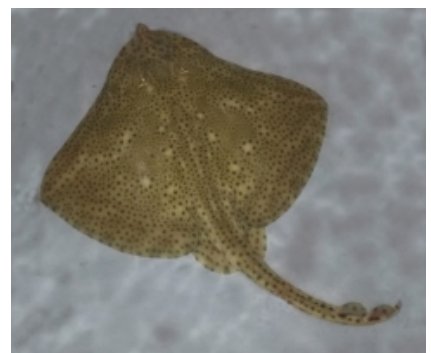

Blonde rog

Raja brachyura

FAO code : RJH

Ook de blonde rog heeft een gladde huid en kleine donkere vlekken op de rug, maar deze vlekken komen wél tot de rand van de borstvinnen. De meeste blonde roggen vertonen grote, blekere vlekken op de rug.

In onze volgende nieuwsbrief brengen we informatie over de koekoeksrog, de kleinoogrog en de golfrog.

Evenementen

Tijdens de jaarlijkse ICES conferentie presenteerde ILVO een poster "Opmaak van een protocol voor vitaliteitstesten bij roggen", met focus op de RAMP (Reflex Action Mortality Predictors) methode gebruikt in SUMARIS testen.

Van juni tot December 2018 werden visreizen met commerciële vaartuigen uitgevoerd in België, Groot-Brittannië en Frankrijk.

Roggenvisserij in 2018 - 2019?

EUROPESE MAATREGELEN ROGGENVISSERIJ 2019

Op 18 december 2018 stemde de Raad van Europa over quota voor de vangst van roggen in 2019.

Voor het eerst werden er quota vooropgesteld voor golfroggen. Er zal in 2019 dus gesproken worden over 2 quota: die voor "golfrog" en die voor "roggen".

De totale toegestane vangst voor roggen in het Engels Kanaal werd opgetrokken met 10% , in de Noordzee blijft de situatie als in 2018. Volgens het Gemeenschappelijk Visserijbeleid zou de aanlandplicht in 2019 in voege komen, ook voor roggen.

Vissers hebben echter een "uitzondering van overleving" bekomen voor de soorten gevangen in de ICES-gebieden Noordzee en Engels Kanaal. Die uitzondering is tijdelijk, maar via SUMARiS komen nieuwe gegevens over overlevingspercentages beschikbaar

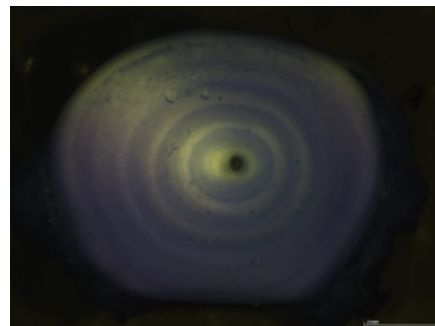
VOORUITGANG ONDERZOEK

Januari 2019

IFREMER en **ILVO** werken sinds December 2018 samen aan een gemeenschappelijk protocol voor leeftijdsbepaling bij roggen op basis van wervels.

Bij het testen van verschillende opschoningstechnieken, bleek onderdompeling in een enzymenbad (pepsine) de beste aanpak. De benodigde onderdompelingsduur bleek afhankelijk van de grootte van de wervels. Na scheiding en opschonen kregen de wervels een behandeling met EDTA (Ethylenediaminetetraacetic acid), gevolgd door een bad van een kristalvioletooplossing. Dit protocol zal door de SUMARiS-partners voorgelegd worden aan de verschillende ICES-groepen die werken rond de biologie van roggen en rond bestandsramingen van kraakbeenvissen.

Uiteindelijk doel is om er een internationale standaard van te maken voor leeftijdsbepaling van roggen.

December 2019

Het aquariumteam van **Nausicaá** voert sinds oktober 2018 onderzoek uit naar de vruchtbaarheid van stekelroggen en naar de mate van overleving van de eieren.

Dat doen ze door eieren in een incubatietank te plaatsen die de natuurlijke temperatuurverschillen per seizoen nabootst, en door de ontwikkeling van de eieren op te volgen.

Via fotografie en video worden de ontwikkeling van de embryo's en het uitkomen van de eieren vastgelegd.

OVERLEVINGSPROEVEN – ZEEREIZEN

Oktober 2019

Sinds juli 2018 werden verschillende zeereizen met commerciële vaartuigen uitgevoerd in België, Frankrijk en Groot-Brittannië.

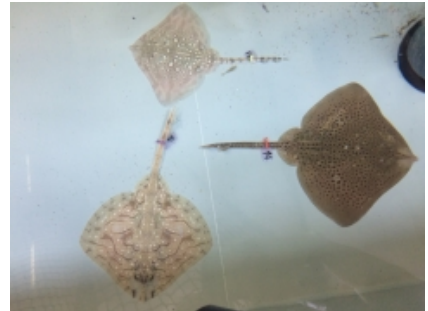
In een periode van 6 maanden werden 2 zeereizen uitgevoerd met een boomkor in België, verschillende reizen met kieuwnetten in Groot-Brittannië, en 2 reizen met bordennetten en 2 met warrelnetten in Frankrijk.

Juli 2019

LVO en Nausicaá houden sinds juli 2018 levende roggen bij die werden gevangen tijdens zeereizen.

Voor overleving op zee werden vooral stekelroggen geëvalueerd, maar ook golfroggen en gevlekte roggen werden bestudeerd.

OPLEIDING BEHANDELING VAN ROGGEN

Januari 2019 – Juli 2020

De **Rederscentrale**, **FROM Nord** en **KEIFCA** zullen opleidingen organiseren voor vissers, gericht op de identificatie en behandeling van roggen.

De Rederscentrale en ILVO ontwikkelen met dat doel een identificatiegids, een opleidingsvideo en lesmateriaal. Er zullen verschillende sessies worden georganiseerd, telkens voor 10 à 20 deelnemers.

Vind ons!

Het project SUMARiS is online !

- <https://www.nausicaa.co.uk/article/sumaris-project/>
- <http://www.fromnord.fr/le-from-nord/nos-projets-en-cours-de-realisation>
- <http://www.ilvo.vlaanderen.be/language/en-US/EN/Press-and-Media/Newsletter/Survey/articleType/ArticleView/articleId/4776/The-pursuit-of-rays-Towards-improved-mangement-of-ray-stocks-in-the-North-Sea-and-English-Channel.aspx#.WnHj6UxFyuU>
- <https://www.kentandessex-ifca.gov.uk/im-interested-in/research/rays-and-skates/>
- <https://www.rederscentrale.be/infoblad/>
- <https://www.visned.nl/aanlandplicht/259-sumaris-project-wellicht-bijdrage-aan-chokespeciesdiscussie>

Copyright photographs ILVO - KEIFCA - Nausicaá - IFREMER

[Cliquez sur ce lien pour vous désabonner](#)